

Wymagania edukacyjne z przedmiotu **edukacja dla bezpieczeństwa**
szkoła podstawowa 157 kl. VIII w oparciu o podręcznik „Żyję i działam bezpiecznie”

l.p.	Rozdział	Wymagania na oceny				
		Dopuszczający	Dostateczny	Dobry	Bardzo dobry	Celujący
Rozdział I Bezpieczeństwo państwa						
1.	Bezpieczny obywatel, bezpieczny naród, bezpieczne państwo	- definiuje bezpieczeństwo jako stan i jako proces - wymienia podmioty odpowiadające za bezpieczeństwo kraju i jego obywateli	- wymienia rodzaje bezpieczeństwa	- wymienia rodzaje i dziedziny bezpieczeństwa państwa	- definiuje pojęcia ochrony i obrony narodowej	- aktywny na lekcji
2.	Bezpieczeństwo Polski w stosunkach międzynarodowych	- opisuje geopolityczne położenie Polski - omawia wybrane aspekty tego położenia dla bezpieczeństwa narodowego	- wymienia wybrane zagrożenia dla bezpieczeństwa we współczesnym świecie	- opisuje rolę organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski - potrafi podać przykłady misji pokojowych w których brali udział Polacy	- wymienia przykłady polskiej aktywności na rzecz zachowania bezpieczeństwa (w ONZ, ONZ, NATO EU) - wymienia wybrane zagrożenia dla bezpieczeństwa Polski	- omawia historyczną ewolucję modelu bezpieczeństwa Polski - potrafi omówić najważniejsze cele głównych organizacji międzynarodowych do których należy Polska - aktywny na lekcji
Rozdział II Postępowanie w sytuacjach zagrożeń						
3.	Źródła zagrożeń	- wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń - wymienia numery alarmowe w Polsce i przypisuje je odpowiednim służbom	- omawia sposoby przeciwdziałania zagrożeniom	- wymienia podmioty działające na rzecz zwalczania skutków zagrożeń i tworzące system ratownictwa w Polsce	- poszczególnym podmiotom ratowniczym przypisuje odpowiednie zadania	- dokonuje podziału zagrożeń ze względu na źródło ich pochodzenia - aktywny na lekcji
4.	Ostrzeżenie o zagrożeniach i alarmowanie	- rozróżnia sygnały alarmowe - omawia sposób ogłaszania i odwołania alarmów	- wymienia rodzaje komunikatów ostrzegawczych - wymienia środki alarmowe podstawowe i zastępcze	- wymienia sposoby przeciwdziałania panice	- opisuje sposób zachowania się ludności po ogłoszeniu alarmu lub wydaniu komunikatu ostrzegawczego	- charakteryzuje działanie i zadania systemu wykrywania skażeń i alarmowania
5.	Ewakuacja	- wyjaśnia termin ewakuacja i omawia jej znaczenie - rozpoznaje znaki ewakuacyjne i informacyjne	- opisuje sposób zachowania się podczas ewakuacji z budynku - zna szkolną instrukcję ewakuacji	- uzasadnia znaczenie przeciwdziałania panice i podporządkowania się poleceniom służb ratowniczych - omawia zasady ewakuacji ludności i zwierząt z terenów zagrożonych	- opisuje sposób zaopatrywania w wodę i żywność podczas ewakuacji - rozróżnia rodzaje i stopnie ewakuacji	- potrafi zaprezentować przebieg ewakuacji - aktywny na lekcji

6.	Zagrożenia pożarowe	- rozpoznaje znaki ochrony przeciwpożarowej	- wymienia główne przyczyny pożarów - opisuje zasady postępowania po dostrzeżeniu pożaru	- opisuje sposób obsługi gaśnic i hydrantu wewnętrznego - omawia przeznaczenie podręcznego sprzętu gaśniczego i jego rozmieszczenie np. w szkole	- wyjaśnia, jak gasić zarzewie ognia i odzież płonąca na człowieku - wie jak się zachować podczas zapalenia oleju na patelni	- wie jak współdziałać ze służbami ppożarowymi - aktywny na lekcji - przygotował prezentację
7.	Zagrożenia powodziowe	- wymienia główne przyczyny powodzi i potrafi je opisać	- wymienia zadania państwa w zakresie ochrony przeciwpowodziowej - wyjaśnia, jak należy się zachowywać w czasie powodzi - wymienia na czym polega ochrona przeciwpowodziowa	- planuje niezbędne zapasy, które powinien zgromadzić dla swojej rodziny, aby przetrwać kilka dni w sytuacji kryzysowej - uzasadnia bezwzględny nakaz stosowania się do poleceń służb ratowniczych i sanitarnych w czasie powodzi - wie co należy zrobić w czasie ewakuacji	- opisuje zasady postępowania po opadnięciu wód powodziowych - omawia pojęcie: stan ostrzegawczy, stan alarmowy, dekontaminacja, pogotowie przeciwpowodziowe, alarm powodziowy,	- zna znaki łączności, wzrokowej ze służbami - aktywny na lekcji, - przygotował prezentację
8.	Ekstremalne warunki pogodowe	- wymienia pogodowe zagrożenia dla bezpieczeństwa człowieka	- omawia sposoby ochrony przed niszczącymi skutkami upałów, wichury i gwałtownych burz	- opisuje praktyczne sposoby przeciwdziałania zagrożeniom podczas intensywnych opadów śniegu oraz ekstremalnie niskich temperatur	- potrafi scharakteryzować zagrożenia i zasady postępowania podczas: • intensywnych opadów śniegu • ekstremalnie niskich temperatur • upałów • wichur • gwałtownych burz	- zna zasady survivalowe dla ekstremalnych warunków pogodowych - aktywny na lekcji - przygotował prezentację
9.	Wypadki i katastrofy komunikacyjne. Uwalnianie niebezpiecznych substancji chemicznych	- wymienia główne przyczyny wypadków komunikacyjnych	- opisuje zasady zachowania się po uwolnieniu substancji toksycznych - opisuje zagrożenia towarzyszące wypadkom	- omawia sposoby zapewnienia bezpieczeństwa poszkodowanym, osobom udzielającym pomocy na miejscu zdarzenia - wymienia czynności, które należy wykonać, celem oceny sytuacji na miejscu zdarzenia i stosuje tę wiedzę	- opisuje zasady kodowania informacji na tablicach ADR - omawia podstawowe zasady postępowania w miejscu zdarzenia (wypadku) - wyjaśnia znaczenie terminów Kolidzja wypadek, katastrofa	- zna system segregacji rannych TRIAGE - zna 5 oznakowań tablic ADR - przygotował prezentację

10	Zagrożenia terrorystyczne	<ul style="list-style-type: none"> - definiuje pojęcie terroryzm - rozumie konieczność powiadamiania służb porządkowych (policji, straży miejskiej) o podejrzenie zachowujących się osobach lub podejrzanych przedmiotach zauważonych w miejscach publicznych 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje zasady zachowania się na wypadek strzelaniny - znalezienia się w sytuacji zakładniczej - zna główne przyczyny terroryzmu 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje zasady zachowania się na wypadek: <ul style="list-style-type: none"> • ataku bombowego • ataku gazowego • otrzymania podejrzanej przesyłki - wymienia najczęstsze akty terroru 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia genezę i formy współczesnych aktów terroru 	<ul style="list-style-type: none"> - aktywny na lekcji - zna nazwy grup terrorystycznych - przygotował prezentację
11.	Próbna ewakuacja	<ul style="list-style-type: none"> - zna ogólne zasady postępowania po ogłoszeniu ewakuacji - rozpoznaje znaki ewakuacyjne, informacyjne i ochrony przeciwpożarowej 	<ul style="list-style-type: none"> - prawidłowo wykonuje nakazane czynności 	<ul style="list-style-type: none"> - wykazuje troskę o bezpieczeństwo własne i innych osób - zachowuje spokój i opanowanie 	<ul style="list-style-type: none"> - zna treść szkolnej instrukcji ewakuacji 	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi zaplanować i pokierować ewakuacją - aktywny na lekcji

Rozdział III Podstawy pierwszej pomocy

12	Podstawowe wiadomości z zakresu pierwszej pomocy	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia termin „pierwsza pomoc” - określa prawny i moralny obowiązek niesienia pomocy poszkodowanym 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia pojęcie „stan nagłego zagrożenia zdrowotnego” - wyjaśnia znaczenia czasu podczas udzielania pierwszej pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje przyczyny i okoliczności prowadzące do szybkiego pogorszenia stanu zdrowia lub zagrożenia życia - zna główne stany nagłego zagrożenia zdrowotnego 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia rolę układów: krążenia, nerwowego, oddechowego w utrzymaniu podstawowych funkcji życiowych 	<ul style="list-style-type: none"> - przygotował prezentację - aktywny na lekcji
13.	Postępowanie w miejscu zdarzenia	<ul style="list-style-type: none"> - demonstruje bezpieczny sposób zdejmowania rękawiczek jednorazowych - zna numery alarmowe 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawnie konstruuje komunikat wzywający pomoc fachową - wskazuje sposób zabezpieczenia się ratownika w kontakcie z poszkodowanym 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje przykład aplikacji na telefon pomocnej w udzielaniu pierwszej pomocy - opisuje wybrane sposoby transportu osób przytomnych i nieprzytomnych 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia czynności, które na miejscu zdarzenia należy podjąć w trosce o bezpieczeństwo: świadka, ratownika, poszkodowanych, miejsca zdarzenia i pozostałych osób 	<ul style="list-style-type: none"> - przygotował prezentację - aktywny na lekcji
14.	Pomoc osobie nieprzytomnej	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia pojęcie „nagle zatrzymanie krążenia” - ocenia stan świadomości poszkodowanego - umiejętnie stosuje folię NRC 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia bezpieczeństwo miejsca wypadku - udrażnia drogi oddechowe (rękoczynem czoło–zuchwa) 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia stan poszkodowanego wg schematu ABC - układu poszkodowanego nieprzytomnego, ale 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej - potrafi przeprowadzić wywiad SAMPLE 	<ul style="list-style-type: none"> - przygotował prezentację - aktywny na lekcji

			<ul style="list-style-type: none"> - sprawdza, czy poszkodowany oddycha - wymienia objawy utraty przytomności - wymienia ogniwa łańcucha przeżycia 	<ul style="list-style-type: none"> oddychającego, w pozycji bezpiecznej - wymienia główne przyczyny omdlenia - opisuje ogniwa łańcucha przeżycia 	<ul style="list-style-type: none"> - zapewnia poszkodowanemu ochronę termiczną - wyjaśnia, kiedy można zastosować odwrócony schemat CAB - udziela pierwszej pomocy w przypadku omdlenia - charakteryzuje objawy zwiastujące omdlenie 	
15.	Resuscytacja krążeniowo-oddechowa	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia warunki i czynniki zapewniające realizację RKO na wysokim poziomie skuteczności - stosuje środki ochrony osobistej podczas wykonywania RKO 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia algorytm ratowniczy RKO u dorosłych i dzieci - wymienia objawy NZK - zna przyczyny NZK 	<ul style="list-style-type: none"> - definiuje pojęcie „resuscytacja krążeniowo-oddechowa” - przedstawia zalety zastosowania AED w akcji ratowniczej 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje znaczenie RKO w akcji ratowniczej - opisuje działanie i obsługę automatycznego defibrylatora zewnętrznego - potrafi wykorzystać AED w praktyce - wykonuje pełen cykl RKO na manekinie dorosłego i niemowlęcia (samodzielnie i w parze) 	<ul style="list-style-type: none"> - przygotował prezentację - aktywny na lekcji
16.	Apteczka pierwszej pomocy	<ul style="list-style-type: none"> - omawia przeznaczenie i podstawowe typy apteczek pierwszej pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> - wlicza przedmioty wchodzące w skład apteczki pierwszej pomocy: <ul style="list-style-type: none"> • samochodowej • turystycznej • domowej 	<ul style="list-style-type: none"> - proponuje improwizowane środki opatrunkowe, zależnie od rodzaju zranienia 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje zasady doboru i przechowywania składników apteczki pierwszej pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi przygotować apteczkę prowizoryczną - aktywny na lekcji - przygotował prezentację
17.	Tamowanie krwotoków	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje rękawiczki ochronne podczas opatrywania ran - bezpiecznie zdejmuje rękawiczki ochronne 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia pojęcia: rana, krwotok, opatrunek uciskowy, opatrunek osłaniający 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia rodzaje krwotoków i charakteryzuje je - wykonuje w obrębie kończyny opatrunki uciskowe i osłaniające - wie kiedy może zastosować opaskę uciskową - potrafi opisać pierwszą pomoc przy krwotokach 	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje opatrunek zależnie od miejsca zranienia (inne niż kończyna) - demonstruje sposób tamowania krwotoku z nosa - potrafi wykonać opatrunek z ciałem obcym w ranie - potrafi założyć opaskę uciskową 	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi wykonać opatrunek prowizoryczny - aktywny na lekcji - przygotował prezentację
18	Złamania i zwichnięcia	<ul style="list-style-type: none"> - zakłada temblak - podaje przykłady zapobiegania urazom 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia zasady postępowania w przypadku podejrzenia urazów kręgosłupa 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia pojęcia: złamanie, zwichnięcie, skręcenie 	<ul style="list-style-type: none"> - zna i stosuje zasady doraźnego unieruchomienia kości i stawów 	<ul style="list-style-type: none"> - aktywny na lekcji - przygotował prezentację

		w domu, w pracy, podczas rekreacji i w sporcie	<ul style="list-style-type: none"> - wie jakie są typowe objawy złamania - zna objawy zwichnięć i skręceń 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje najczęstsze okoliczności urazów kręgosłupa - wie jakie są rodzaje złamań 	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi udzielić pomocy poszkodowanemu w przypadku złamań, zwichnięć i skręceń 	
19	Oparzenia i odmrożenia	<ul style="list-style-type: none"> - demonstruje sposób schładzania oparzonej kończyny 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia zasady postępowania ratowniczego w przypadkach: <ul style="list-style-type: none"> • oparzeń termicznych - wie jak postępować w przypadku zapalenia oleju w kuchni 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia pojęcia: oparzenie, udar słoneczny, udar cieplny, odmrożenie, wychłodzenie - omawia zasady postępowania ratowniczego w przypadkach: <ul style="list-style-type: none"> • oparzeń termicznych • oparzeń środkami chemicznymi • wychłodzenia organizmu i odmrożeń 	<ul style="list-style-type: none"> - proponuje skuteczne sposoby zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego i małych dzieci - wymienia czynniki sprzyjające wychłodzeniu - zna stopnie oparzeń i odmrożeń i potrafi je scharakteryzować 	<ul style="list-style-type: none"> - aktywny na lekcji - przygotował prezentację
20.	Inne groźne przypadki	<ul style="list-style-type: none"> - omawia sposoby zapewnienia bezpieczeństwa ratownika w wypadkach: <ul style="list-style-type: none"> • zadławienia • zawału serca • udaru mózgu • napadu padaczkowego • ciała obcego w oku • zatrucia • tonięcia • porażenia prądem • ukąszenia • użądlenia 	<ul style="list-style-type: none"> - wie jakie są przyczyny: <ul style="list-style-type: none"> • zadławienia • zawału serca • udaru mózgu • napadu padaczkowego • ciała obcego w oku • zatrucia • tonięcia • porażenia prądem • ukąszenia • użądlenia 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia objawy w przypadkach: <ul style="list-style-type: none"> • zadławienia • zawału serca • udaru mózgu • napadu padaczkowego • ciała obcego w oku • zatrucia • tonięcia • porażenia prądem • ukąszenia • użądlenia 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia i stosuje w praktyce sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadkach: <ul style="list-style-type: none"> • zadławienia omawia schematy oraz wykonuje na manekinie rękoczynny ratunkowe podaje przykłady działań zapobiegających zadławieniu u niemowląt <ul style="list-style-type: none"> • zawału serca • udaru mózgu • napadu padaczkowego • ciała obcego w oku • zatrucia • tonięcia • porażenia prądem • ukąszenia • użądlenia 	<ul style="list-style-type: none"> - aktywny na lekcji - przygotował prezentację

Rozdział IV Terenoznawstwo i Cyberbezpieczeństwo

21-22	Terenoznawstwo	<ul style="list-style-type: none"> - zna definicję survivalu i terenoznawstwa - potrafi orientować się w terenie za pomocą prostych urządzeń kompas - 	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi obsługiwać mapę terenową - potrafi skompletować niezbędny sprzęt do pobytu w terenie 	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi odzwierciedlić mapę do swojego położenia - potrafi zastosować w terenie posiadany sprzęt - potrafi wskazać kierunki stron świata uwzględniając warunki naturalne - umie zaplanować i obliczyć drogę marszu (czas, odległość) 	<ul style="list-style-type: none"> -orientuje się w terenie wg położenia Słońca i Gwiazdy Polarnej, - potrafi zorientować się w terenie bez mapy - wymienia czynniki mające wpływ na założenie obozowiska - potrafi odczytać różne rodzaje map 	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi przygotować plan 5 dniowego pobytu w terenie - uwzględniając wymagania i wytyczne oraz posiadaną wiedzę - aktywny na lekcji
23.	Cyberbezpieczeństwo	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia główne potrzeby bezpieczeństwa komputerowego indywidualne Firmowe, państwowe 	<ul style="list-style-type: none"> zna zadania cyberbezpieczeństwa w systemie państwa 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia główne zagrożenia wynikające z cyberataków 	<ul style="list-style-type: none"> - zna zadania i cele wojsk Obrony Cyberprzestrzeni 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady Cyberataków indywidualnych firmowych państwowych - aktywny na lekcji - przygotował prezentację
Rozdział V Wstęp do szkolenia strzeleckiego						
24-25	ABC szkolenia strzeleckiego	<ul style="list-style-type: none"> - zna i przestrzega zasady bezpieczeństwa w trakcie kontaktu z bronią - wyjaśnia zasady budowy i zasady działania 	<ul style="list-style-type: none"> - zna postawy strzeleckie - zna budowę pocisku i wie jaki są rodzaje broni - wiec co to jest kaliber broni 	<ul style="list-style-type: none"> - zna zasadę BLOS - zna zasady przebywania na strzelnicy - potrafi zgrywać przyrządy celownicze i regulować oddech, 	<ul style="list-style-type: none"> -rozumie zasady efektywnego posługiwania się bronią - zna rodzaje broni krótkiej pistolet, rewolwer - zna rodzaje broni długiej karabin sztucer - 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje ułożenie ciała w podstawowych postawach strzeleckich - aktywny na lekcji

Przygotował: Marek Chadaj